

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov

eirikur@sosialurin.fo

PENSJÓNISTAR ELLA TRYGGING

Atlitini eru mong, nú pensjónsviður-skiftini eru á breddanum.

Eitt er tað vanliga sjabbið um, at andstøðan skal skjóta tað niður, sum samgongan kemur við. Hetta kenna vit, tí soleiðis er tað altíð í Føroyum. Líkamikið hvør er í andstøðu og samgongu.

Lurtar tú eftir Fólkapensjón og Sambandsflokkinum, so tykist viðhvørt sum um, at tað eru hesir flokkar, ið eru verjar hjá fólkapensjónini, og at Tjóðveldi og serliga Javnaðarflokkurin eru úlvarnir, sum vilja taka hesa pensjón frá fólkinum.

Søgan um fólkapensjón í Føroyum er gott 60 ára gomul.

Uppskotið um fólkatrygging, sum tað tá nevndist, varð fyrstu ferð lagt

fram sum andstøðuuppskot frá Javnaðarflokkinum í 1957. Tá sum nú var eitt slíkt andstøðuuppskot skotið niður. Ikki færri enn triggjar ferðir í 1957 og 1958 varð uppskotið lagt fram. Ta einu ferðina atkvøddi ein sambandsmaður fyri. Tað var Georg Lindenskov Samuelsen, sum hevði sæti sum varamaður á tingi. Sambandsflokkurin átti løgmann, og Cryon var ikki keisarans vinur tá.

Men málið um fólkatryggingina, seinni fólkapensjónin, gav Javnaðarflokkinum vind í seglini. Flokkurin vann valið í 1958, fekk triggjar tingmenn afturat og gjørdist størsti flokkur, ein støða, hann helt í 20 ár. Sambandsflokkurin og Sjálvstýrisflokkurin tóku undir við

málinum, sum varð samtykt í 1959.

Nógv vatn er runnið síðani tá, og nógvir flokkar munnu halda seg eiga part í fólkapensjónini, og so eigur sjálvandi at vera. Men tað hevði sœmt seg betur, at flokkar stóðu saman um eina pensjónsnýskipan, heldur enn destruktivt at skjóta alt niður.

Tí sjálvandi eru allir flokkar samdir um fólkapensjónina. Øllum er greitt, at vit liva so mikið nógv longri í dag, at skulu vit samanbera pensjónsaldurin, so skal hann hækka upp á kanska 77-80 ár, um støðan skal vera tann sama sum í 1958 – at miðallivialdurin er fyra ár hægri enn pensjónsaldurin. Tað gongur sjálvandi ikki.

Tryggingarstjórar vena seg eisini

um, at uppskotið sigur, at privata pensjónin »bara« skal vera 12 prosent og ikki 15. Katastrofa, halda teir.

Her er ætlanin, at Samhaldsfasti skal styrkjast tilsvandi. Men tryggingarfeløg fáa einki úr Samhaldsfasta, sum letur alt til fólkið. Har

er einki umsitingargjald og eingin millumrokning og eingin annar, sum skal tjena pengar upp á pensjónina. Fólkið fær allar pengarnar. Vit kunnu spyrja, hví ikki styrka Samhaldsfasta enn meira? Og hví ikki lata fólksins pengar arbeiða meira í Føroyum?

Pensjónin eigur ikki at vera eitt stríðsmál á tingi. Ósemjurnar eru í veruleikanum kávalótir og symbolpolitikkur.

Takið tykkum saman og gevið okkum eina virðiliga skipan – eins og teir kláraðu fyri 60 árum síðani!

Tingfólk – speglið tykkum í politikarunum frá 1958

Gro Harlem Brundtland til Føroya

Hon var fyrsti kvinnuligi forsætisráðharri í Noregi. Hon hevur verið ovasti leiðari fyri heimsheilstovninum, WHO

Gro Harlem Brundtland var forsætisráðharri í Noreg í trim-um umførum. Frá februar til oktober í 1981, frá 1986-89 og aftur frá 1990-96

Og hon stóð fyri nógv umrøddu Brundtland-rapportini, sum snýr seg um at loysa avbjóðingarnar við umhvørvinum í framtíðini.

Sunnudagin 29. apríl hava føroyingar møguleika at hitta Gro Harlem Brundtland á forkunnugum tiltaki í Norðurlandahúsinum.

Óluva Zachariasen, journalistur, fer at gera samrøðu við Gro Harlem Brundtland um leiðina upp á hægstu politisku tindar í Noregi. Hvat var tað, sum kyndi politiska neistan í henni? Hví var tað júst hon, sum gjørdist fyrsti kvinnuligi forsætisráðharrin í Noregi? Og eru kvinnur frægari leiðarar enn menn?

Gro Harlem Brundtland, sum í dag er 78 ára gomul, er virkin í felagsskapinum The

Elders. Ein felagsskapur við fyrrverandi statsleiðarum, sum arbeiða fyri at loysa fleiri av heimsins trupulleikum. Hvat eru tað fyri dyr, sum gamlir leiðarar duga betur at lata upp enn teir yngru?

Eisini fer Gro Harlem Brundtland at svara spurningum um, hvussu vit kunnu handfara avbjóðingarnar sum eitt nú flóttafólk, vaksandi fremmandaótta, kjarnorkudubbing og einum Evropa í spjaðing. Kunnu

vit gera nakað? Og hvussu kunnu vit venda ótta til virkni?

Tað er felagið Spreki, sum hevur gjørt avtalu við fyrrverandi norska forsætisráðharran um at koma til Føroya.

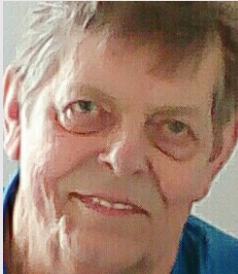
Tiltakið við Gro Harlem Brundtland í Norðurlandahúsinum verður sunnudagin 29. apríl klokkan 17-19.

Atgongumerki kunnu keypast í Norðurlandahúsinum, ella á www.nlh.fo

Ivast í at byggja barnaheim

TÍÐINDI SÍÐA 12

Jónsvein A. Rasmussen farin

MINNINGARORÐ SÍÐA 8

Sjóvinnustýrið hevur vakttelefon

Í kjalarvørrinum av orrustuni um sandoyarsiglingina sunnukvøldið og mánadagin kom fram í útvarpinum, at tað var ikki so lætt at fáa fatur á Sjóvinnustýrinum uttan fyri vanliga arbeiðstíð, tá talan er um ein »almennan 8-4 stovn«.

Hetta prikið vil Hans Johannes á Brúgv, stjóri á stovninum, ikki hava sitandi. Hann vísir á, at hetta er skeivt, og at Sjóvinnustýrið hevur 24 tíma vakttelefon, sum svarar alt samdøgrið.

– Vit eru sera ónøgd við út-søgnina frá SSL og hava skrivað teimum bræv, sigur hann.

Og í brævinum til Strandferðsluna vísir hann til tíðindasendingina 22/1-18, kl. 07.30 og 08.00, tá samferðsluleiðarin hjá SSL sigur, at »Sjóvinnustýrið er myndugleikin sum kann geva okkum undantaksloyvi, tí Ternan hevur ikki loyvi at sigla á Sandoyarleiðini á vetrardegi. Tað er ikki sum at siga tað at fáa undantaksloyvi uttan fyri arbeiðstíð frá einum stovni, sum er 8 til 4 stovnur«.

– Eg má átala Strandfaraskip Landsins fyri at bera fram ósonn tíðindi í

útvarpinum, har Strandfaraskip Landsins flytur ábyrgdina fyri ónøktandi handfaring av støðuni yvir á Sjóvinnustýrið.

– Sjóvinnustýrið hevur vakttelefon, sum svarar alt samdøgrið, allar dagar í viku, sum avgreiðir slík mál, sigur Hans Johannes á Brúgv.

– Vit her á blaðnum biða orsaka, at vit eisini hava borið somu tíðindi í oddagreinini mánadagin.